

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	0-1
บทคัดย่อ	0-4
Abstract	0-5
บทนำ.....	0-6
ความเป็นมาและความสำคัญ	0-6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	0-6
ขอบเขตของการศึกษา	0-7
รูปแบบการนำเสนอ	0-7
บทที่ 1: สถานการณ์แรงงานไทยในปัจจุบัน	1-1
1.1 สถานการณ์แรงงานไทย	1-1
1.2 แนวโน้มความต้องการและการผลิตกำลังคนของไทย	1-2
1.3 แรงงานต่างด้าวในไทย.....	1-6
1.3.1 การจำแนกตามลักษณะการเข้าเมือง	1-7
1.3.2 การจำแนกตามลักษณะทักษะ	1-9
1.4 แรงงานไทยในต่างประเทศ	1-13
1.5 การเคลื่อนย้ายแรงงานในอาเซียน	1-17
1.6 การเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างอาเซียนและไทย.....	1-22
บทที่ 2: วรรณกรรมปริทัศน์และวิธีการศึกษา.....	2-1
2.1 วรรณกรรมปริทัศน์.....	2-1
2.2 วิธีการศึกษา.....	2-6
2.2.1 แนวคิดและแบบจำลอง	2-6
2.2.2 การปรับปรุงแบบจำลอง	2-7
2.2.2.1 แรงงานและการเคลื่อนย้ายประชากร.....	2-10
2.2.2.2 ค่าจ้างที่แรงงานต่างชาติได้รับ	2-12
2.2.2.3 สมการกำหนดรายได้และการส่งรายได้กลับประเทศ	2-12

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1: จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามสถานภาพแรงงาน พ.ศ.2546-2555	1-1
ตารางที่ 1.2: การคาดประมาณจำนวนการจ้างงานเฉลี่ยต่อปี จำแนกตามรายอุตสาหกรรมและระดับการศึกษา ในช่วงปี พ.ศ.2555-2559	1-4
ตารางที่ 1.3: การคาดประมาณความต้องการกำลังคนโดยรวมและความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่ม จำแนกตามระดับการศึกษา ปี พ.ศ.2555-2558.....	1-5
ตารางที่ 1.4: การคาดประมาณการผู้สำเร็จการศึกษาของประเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา ปี พ.ศ.2555-2558.....	1-5
ตารางที่ 1.5: การคาดประมาณการผู้สำเร็จการศึกษาและพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ของประเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา ปี พ.ศ.2555-2558.....	1-6
ตารางที่ 1.6: จำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในไทย ในช่วงปี พ.ศ.2550-2555 จำแนกตามลักษณะการเข้าเมือง	1-6
ตารางที่ 1.7: จำนวนแรงงานต่างด้าวประเภททั่วไป (มาตรา 9) ที่ได้รับการพิจารณาอนุญาตการทำงาน จำแนกตามตำแหน่งงาน กิจการ และสัญชาติ (3 ลำดับแรก) ในช่วงปี พ.ศ.2550-2555	1-10
ตารางที่ 1.8: จำนวนแรงงานต่างด้าวประเภทส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 12) ที่ได้รับการพิจารณาอนุญาตการทำงาน จำแนกตามตำแหน่งงาน กิจการ และสัญชาติ (3 ลำดับแรก) ในช่วงปี พ.ศ.2550-2555	1-11
ตารางที่ 1.9: จำนวนแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานต่างประเทศ พ.ศ.2555 จำแนกตามภูมิภาค/ประเทศปลายทาง	1-15
ตารางที่ 1.10: จำนวนประชากรในอาเซียน ปี พ.ศ.2547-2554.....	1-17
ตารางที่ 1.11: จำนวนชาวต่างชาติที่อาศัยในภูมิภาคอาเซียน เปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ.2533-2553	1-19
ตารางที่ 1.12: การย้ายถิ่นของประเทศสมาชิกอาเซียน ในปี พ.ศ.2553	1-20
ตารางที่ 1.13: แรงงานจากอาเซียนในไทย ปี พ.ศ.2552-2553	1-24
ตารางที่ 1.14: จำนวนผู้ประกอบการวิชาชีพ 7 สาขา ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ปี พ.ศ.2555.....	1-24

กรณีศึกษาที่ 1: ผลกระทบจากการเปิดให้แรงงานมีทักษะเคลื่อนย้ายได้อย่างเดียว (Skilled Only)

ตารางที่ 3.1: ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค.....	3-3
ตารางที่ 3.2: ผลผลิตรายภาคการผลิต (เดบโตร้อยละ).....	3-4
ตารางที่ 3.3: ปริมาณการส่งออก (เดบโตร้อยละ).....	3-5
ตารางที่ 3.4: ปริมาณการนำเข้า (เดบโตร้อยละ).....	3-6
ตารางที่ 3.5: แรงงานข้ามชาติมีทักษะ (เดบโตร้อยละ).....	3-7
ตารางที่ 3.6: แรงงานข้ามชาติไม่มีทักษะ (เดบโตร้อยละ).....	3-7

กรณีศึกษาที่ 2: ผลกระทบจากการเปิดให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายได้ในกลุ่มประเทศอาเซียน (Both Skilled and Unskilled)

ตารางที่ 3.7: ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค.....	3-9
ตารางที่ 3.8: ผลผลิตรายภาคการผลิต (เดบโตร้อยละ).....	3-10
ตารางที่ 3.9: ปริมาณการส่งออก (เดบโตร้อยละ).....	3-12
ตารางที่ 3.10: ปริมาณการนำเข้า (เดบโตร้อยละ).....	3-13
ตารางที่ 3.11: แรงงานข้ามชาติมีทักษะ (เดบโตร้อยละ).....	3-14
ตารางที่ 3.12: แรงงานข้ามชาติไม่มีทักษะ (เดบโตร้อยละ).....	3-14
ตารางที่ 3.13: ข้อตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วม (MRA) ในสาขาวิชาชีพของอาเซียน	3-17
ตารางที่ 3.14: เปรียบเทียบข้อกำหนดตาม MRA และ กฎระเบียบภายในของไทย ในแต่ละสาขาวิชาชีพ.....	3-18
ตารางที่ 3.15: ความพร้อม โอกาส และความท้าทาย ผลกระทบ และแนวทางการปรับตัว ของแต่ละสาขาวิชาชีพ	3-30

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1: จำนวนคนหางานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศปีพ.ศ.2545-2555	1-13
ภาพที่ 1.2: จำนวนแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศ พ.ศ.2555 จำแนกตามประเทศปลายทาง.....	1-14
ภาพที่ 1.3: ประมาณการรายได้ที่คนหางานในต่างประเทศส่งกลับ โดยผ่านระบบธนาคารแห่งประเทศไทย	1-16
ภาพที่ 1.4: จำนวนแรงงานอาเซียนในปี พ.ศ.2553	1-18
ภาพที่ 1.5: อัตราค่าจ้างแรงงานทั่วไปของเมืองหลวงต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียน ปี พ.ศ.2551-2554	1-21
ภาพที่ 1.6: สัดส่วนกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ	1-22
ภาพที่ 1.7: จำนวนผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน จำแนกตามระดับการศึกษา ปี พ.ศ.2550-2554	1-23
ภาพที่ 2.1: ภาพแสดงการปรับปรุงแบบจำลอง GTAP เพื่อให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ระหว่างประเทศ.....	2-8
ภาพที่ 3.1: ทิศทางการเคลื่อนย้ายแรงงานในอาเซียน	3-25